

LBRIS

We know
books

Lea Gheraskina

ÎN ȚARA LECȚIILOR NEÎNVĂȚATE

REGIS

În ziua când s-au întâmplat cele ce vă voi povesti, ghinionul mă urmărise de dimineață. Aveam la școală cinci ore. Și la fiecare m-a scos la lecție. Și de fiecare dată am luat câte un doi. Cinci de doi într-o singură zi! Primii patru, hai, mai înțeleg, i-am luat fiindcă n-am răspuns cum ar fi vrut profesorii, dar pe cel de-al cincilea l-am încasat într-adevăr pe degeaba. E de-a dreptul caraghios de ce mi l-au trântit pe nenorocitul ăsta de doi: pentru nu știu ce fel de circuit, pe care, cică, îl face apa în natură.

Tare sunt curios să știu ce ați fi răspuns dumneavoastră la o întrebare ca asta:

— Ce se întâmplă cu apa care se evaporă de pe suprafața lacurilor, râurilor, mărilor, oceanelor și a băltoacelor?

Nu-s în stare să-mi închipui ce răspuns ați fi dat dumneavoastră, eu însă știu un singur lucru:

Desene: V. Cijikova

Reactualizare lingvistică: Alexandru Andrei

EDITURA REGIS

www.regiseditura.ro

editura.regis@yahoo.com

Tel: 0724.84.83.89 / 021.222.26.16

LIBRĂRIE | We know books

că, odată ce apa se evaporă, înseamnă că nu mai este. Doar nu degeaba se spusese despre un om care a dispărut: „S-a evaporat”. Nu știu însă de ce Zoia Filippovna, învățătoarea noastră, a devenit cam chițibușară și mi-a pus unele întrebări cu totul și cu totul fără rost.

— Ei, da' unde dispăre apa? Poate că totuși nu dispăre. Ce-ar fi să te gândești mai bine și să răspunzi așa cum trebuie?

După părerea mea, răspusesem așa cum trebuie. Cum era de așteptat, Zoia Filippovna n-a fost de acord cu mine. De fapt, am observat eu mai de multșor că rareori se întâmpla ca învățătorii să fie de acord cu mine. Au ei o *trăsătură cam negativă*.

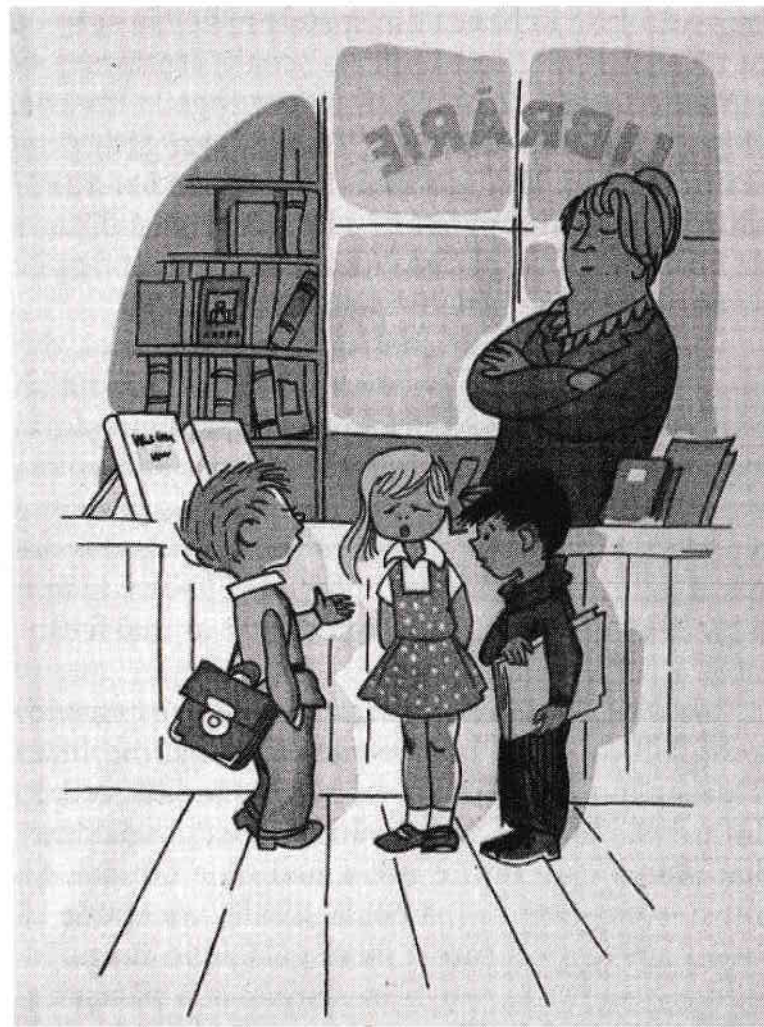
Și acum spuneți: poți să mai zburzi spre casă când duci în ghiozdan o mulțime de doi?

Eu, vă mărturisesc, n-aveam nici un chef. De aceea mă și îndreptam spre casă cu viteza melcului. Dar, oricât de încet am mers, am ajuns totuși. Noroc că tata era plecat în delegație. Altfel, imediat ar fi început să spună că sunt lipsit de caracter. Lucrul acesta și-l amintea tata ori de câte ori aduceam acasă câte un doi.

— Cu cine oi fi semănând?! se mira el. Ești cu desăvârșire lipsit de voință. De ce nu-ți dai și tu osteneala să-nveți bine?

— Da, n-are voință – se amesteca și mama, mirându-se și dânsa: cu cine o fi semănând?

Deci, pare-se că toți ai mei erau oameni dârji, cu o voință de fier, în timp ce eu, habar n-am de ce, n-aveam nici un dram din toate aceste însușiri. Poate tocmai de aceea nu mă putusem hotărî să

merg de la școală de-a dreptul acasă, cu ghiozdanul doldora de doi.

Ca să întârzii cât mai mult, am intrat în toate magazinele din drumul meu.

Lalibrărie, am întâlnit-o pe Lusia Karandașkina. Mi-e de două ori vecină: locuim în aceeași casă, iar

la școală șade în banca din spatele meu. Nu scap de ea nicăieri – nici acasă, nici la școală. Isprăvise peșemne cu masa de prânz și dăduse fuga la librărie, să-și cumpere niște caiete. Tot aici l-am găsit și pe Serioja Petkin. Venise să se intereseze dacă n-au sosit mărci noi: cumpără într-una mărci și își dă aere de filatelist. După părerea mea, în felul acesta, orice prost poate să fie filatelist, bani să aibă!

N-aveam nici un chef să dau ochii cu ei, dar m-au văzut și, nici una, nici două, au început să trângănească despre notele mele. Căutau, firește, să mă convingă cu tot dinadinsul că Zoia Filippovna avusese dreptate. Când, însă, i-am strâns și eu mai bine ușa, a reieșit că nici ei nu știau unde dispare apa evaporată. Dacă Zoia Filippovna le-ar fi trântit și lor câte un doi, cu siguranță că nu i-ar mai fi cântat în strună.

Se pare că discuția noastră a fost cam zgomo-toasă, fiindcă vânzătoarea ne-a poftit să ne luăm tălpășița din magazin. Eu am șters-o îndată, ceilalți doi au mai rămas. Cred că vânzătoarea și-a dat imediat seama care dintre noi e mai bine crescut. Și, totuși, sunt sigur că mâine, la școală, vor spune că tot eu am fost cel care a făcut gălăgie în magazin. Și, mai știi drăcie, vor fi în stare să mă părăsască și pentru faptul că la plecare am scos limba la ei. Dar, la urma urmei, ce rău am făcut? Ana Sergheevna, doctorița noastră de la școală, nu se supără deloc când scoți limba, ba chiar te roagă să i-o arăți. Doar ea știe ce-i urât și ce-i frumos!

Când m-au poftit să ies din magazin, mi-am dat seama că mi-era o foame de lup. Și, totuși, cu

cât eram mai flămând, cu atât mai puțin chef aveam să ajung acasă.

Îmi mai rămăsese de vizitat o singură prăvălie, una urâtă, cu chimicale: vopsele, săpun de rufe, petrol, toate cu un miros scârbos. Dar nici aici n-am putut zăbovi prea mult. Vânzătorul m-a întrebat de trei ori:

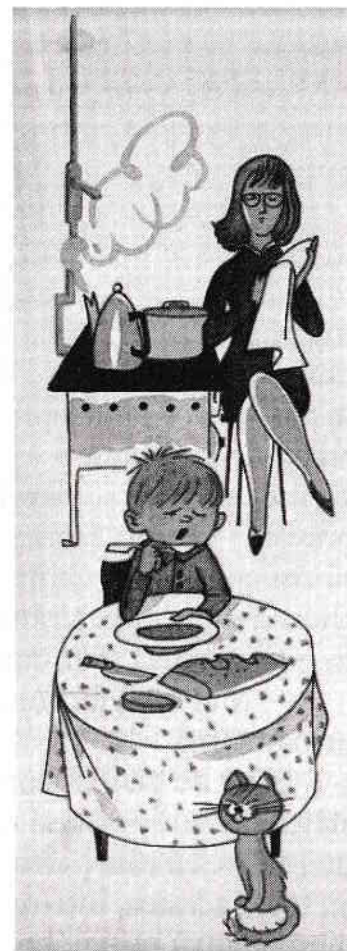
— Ce dorești, băiețuș?

Acasă, mama mi-a deschis fără să-mi spună nimic. Lucrul acesta nu mă încânta însă câtuși de puțin. Știam că întâi și întâi o să-mi dea să mănânc și abia după aceea...

Să-mi tănuiesc notele, imposibil. Și-apoi mama declarase de mult că îmi citește în ochi tot ce scrie în caietul de note. Atunci, ce rost mai avea s-o mint?

Mâncam și mă străduiam să nu mă uit la ea, frângându-mă la fiecare înghițitură: va putea, oare, desluși în ochii mei toți doii, chiar pe toți cinci câți erau?

Motanul Kuzea sări de pe pervazul ferestrei și începu să se frece de

picioarele mele. Ține mult la mine și nu se alintă pentru că așteaptă să-i dau ceva bun de mâncare. Știe el foarte bine că vin de la școală, nu de la prăvălie, și că, deci, nu pot s-aduc decât niște note proaste.

Căutam să mănânc cât mai încet, dar nu reușeam, deoarece eram lihnit de foame. Mama ședea în fața mea, într-o tăcere cumplită. Uite acușica, după ce voi înghiți ultima lingură de compot, va începe...

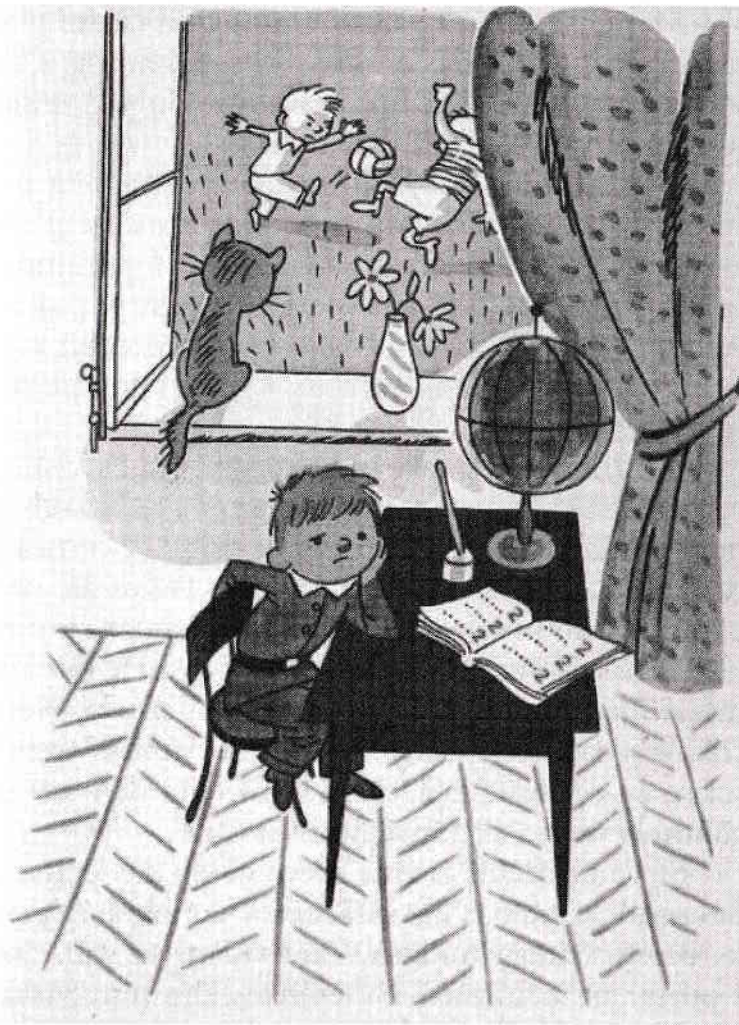
Se auzi însă zbârnăitul telefonului. Ura! Asta e mătușa Polia. Acum o ține pe mama la telefon cel puțin un ceas...

— Te-apuci imediat de lecții! rosti mama și luă în mână receptorul.

„Poftim – bombăanii eu – să m-apuc de lecții, când sunt frânt de oboseală!” Aș fi vrut să mă odihnesc măcar un ceas, adică să mă joc și eu nițel în curte cu ceilalți copii. Dar mama astupă cu palma receptorul și spuse că pot socoti drept odihnă vremea pe care o pierdusem umblând teleleu prin prăvălii. Vă dați seama că se pricepea cu adevărat să-mi citească în ochi! Te pomenești că va ghici și chestia cu notele. Vrând-nevrând, a trebuit să trec în odaia mea și să m-apuc de lecții.

— Mai întâi faci ordine pe masă! îmi strigă din urmă mama.

Ușor de zis! Uneori, mă mir și eu cum încap atâtea lucruri pe masa mea! Cărți de școală ferfenițite, caiete cu câte patru foi, tocure, rigle, creioane... Și, toate acestea, într-un talmeș-balmeș de cuie, camere pentru mingi, bucăți de sârmă și alte mărun-

țișuri necesare. Mie, în general, îmi plac foarte mult cuiele. Am de toate mărimile și de diferite grosimi. Mamei, însă, nu-i plac deloc, le aruncă mereu, dar ele se întorc pe masa mea aidoma unor bumeranguri¹.

¹ Armă folosită de australieni, care, datorită formei sale și modului

LIBRIS | We know books

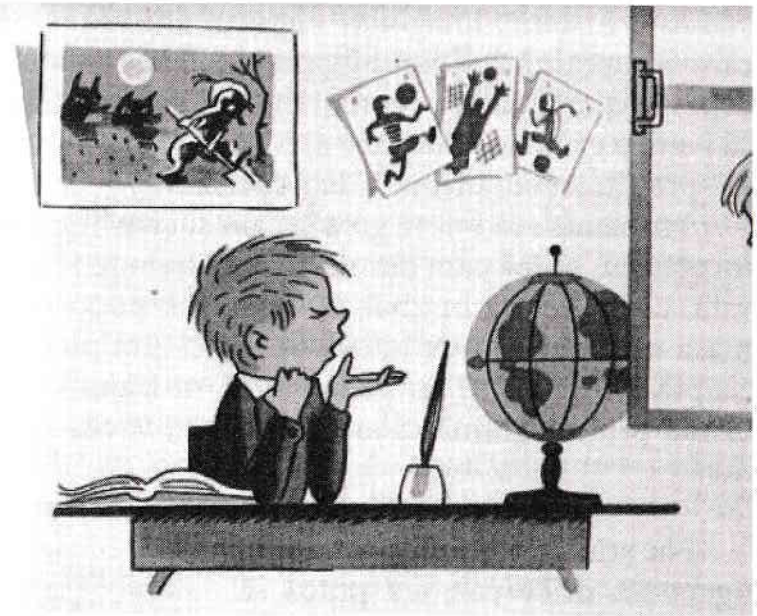
Mama se supără pe mine, spunând că-mi plac mai mult cuiele decât cărțile. Și cine, mă rog, e de vină? Eu, nici într-un caz. Manualele sunt de vină, n-ar trebui să fie atât de plicticoase.

De data asta, am făcut ordine pe masă în doi timpi și trei mișcări: am tras sertarul mesei și am azvârlit în el tot ce era pe masă. Rapid și comod. Împingând obiectele, s-a șters totodată și praful. Acum puteam să m-apuc de lecții. Am deschis carnetul de note și mi-au sărit în ochi toți doii pe care-i încasasem.

Și cum să nu-ți sară în ochi când erau scriși cu cerneală roșie? După părerea mea, n-ar fi cazul ca nota doi să fie scrisă cu cerneală roșie. Cu cerneală roșie se scrie doar tot ce e frumos. De pildă, sărbătorile, duminicile sunt scrise în calendar cu cerneală roșie. Când vezi ceva scris cu roșu, te bucuri: înseamnă că nu trebuie să te duci la școală. Nota cinci e și ea roșie. Deci nota trei, doi și unu ar trebui scrise cu cerneală neagră. Mă mir cum de nu s-au gândit la treaba asta învățătorii noștri!

Și, ca un făcut, în ziua aceea ne-au dat lecții cu duiumul. Și era o zi însorită, caldă, iar afară, în curte, băieții băteau mingea. Tare voiam să știu cine e portar în locul meu. Bineînțeles, din nou Sașka. De mult se gândește el să-mi ia locul în poartă. E un caraghios! Toată lumea știe că este un cârpaci în treaba asta.

Uite-l pe Kuzea, motanul meu, ce bine s-a instalat pe pervazul ferestrei și urmărește jocul ca din tribună. Nu-i scapă nici un meci. Mama și tata nu cum este aruncată, revine la locul de unde a fost azvârlită.

cred că e un supporter pasionat. Foarte rău că nu cred, fiindcă lui Kuzea îi place tare mult chiar numai dacă-i povestesc despre fotbal. Or, pisicile, după cum se știe, torc doar atunci când le place ceva.

Aveam de pregătit lecția despre diftong și trebuia s-o repetăm de câteva ori. Mie, însă, nici prin cap nu-mi trecea să m-apuc de treabă. La ce bun să repeți un lucru pe care, oricum, nu-l știi! Apoi, ne-a mai dat să citim și despre circuitul acela al apei în natură, ceea ce mi-a adus aminte de Zoia Filippovna, de doiul ei, drept care m-am gândit să m-apuc mai bine de aritmetică. Nici obiectul acesta nu-ți face cine știe ce plăcere. M-am așezat să rezolv o problemă cu niște săpători de pământ. N-apucașem bine să scriu datele problemei, când atenția îmi fu atrasă de radio. Puteam să mă opresc un pic și

s-ascult. Ei bine, imaginați-vă a cui era vocea pe care o auzeam? A Zoiei Filippovna! Dădea sfaturi copiilor la radio despre cum trebuie să se pregătească pentru examene. Eu, care nici nu mă gândeam să mă pregătesc, am închis îndată aparatul.

Problema era foarte grea și cam sucită. Tocmai începusem să mă cam dumiresc cum trebuie rezolvată, când, venită în zbor pe fereastră, poposi pe masa mea o minge de fotbal. Strașnic! Am plonjat asupra ei și, când să sar pe fereastră, m-a ajuns din urmă, prinzându-mă călare pe pervaz, vocea mamei!

— Vitea! Îți faci lecțiile? strigă ea din bucătărie.

Nu știu ce tot prăjea acolo, în tigaie. În orice caz, nu putea să vină și să-mi dea ce mi se cuvenea pentru dezertare. Nu pricep de ce nu-i place să ies pe fereastră, și nu pe ușă. Bine mi-ar fi stat să mă fi surprins mama!

Am coborât de pe pervaz, le-am aruncat băieților mingea și i-am răspuns mamei că-mi fac lecțiile.

Am deschis din nou cartea de aritmetică. Cinci săpători au săpat un șanț de o sută de metri în patru zile... Ce trebuie să aflăm, în primul rând? Prinsesem parcă firul problemei, când cineva mă deranjă din nou. Liusia Karandașkina își vârâse capul pe fereastră. Avea o

codiță legată cu fundă roșie, iar cealaltă, despletită. Și nu numai azi: în fiecare zi umblă așa. Ba i se despleteste codița din dreapta, ba cea din stânga. Mai bine și-ar vedea de cozile ei decât de doiturile altora, mai ales că are și ea destui. Liusia îmi spuse că problema cu săpătorii e, într-adevăr, încâlcită. Nici chiar bunica ei nu-i putuse da de rost. Ferice de Liuska! Eu n-am nici măcar o bunică.

— Hai să rezolvăm problema împreună!

Am refuzat. Ce rost avea? Mai bine singur.

Am început din nou să mă gândesc. Cinci săpători au săpat un șanț de o sută de metri liniari. Liniari? De ce s-or fi chemând liniari? Stau înșirați în linie dreaptă?

Tot gândindu-mă la asta, am născocit o strigătură: „Cinci metri liniari stau aliniați și rari”.

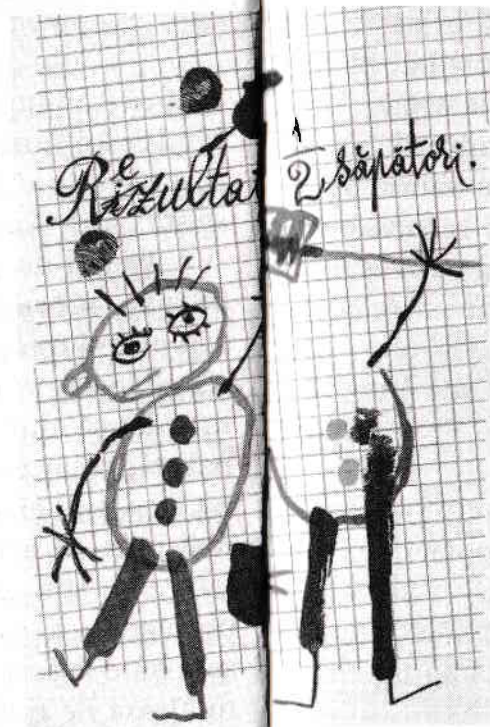
În clipa aceea, din bucătărie, mama mă strigă din nou. M-am trezit din visare, scuturând din cap ca să uit de strigătură și ca să mă întorc la cei cinci săpători. Ce să fac eu cu săpătorii ăștia nesuferiți? Ce-ar fi să le născocesc câte-o poreclă?

M-am apucat din nou să chibzuiesc.

La urma urmei, ce naiba fac cu săpătorii ăștia?

— Ce-ar fi să-i înmulțesc cu metri?

— Nu trebuie înmulțit – se împotrivi Liuska. Tot n-ai să afli nimic.

Ca să-i fac în ciudă, i-am înmulțit, totuși. Ce-i drept, n-am aflat nimic bun despre ei, în schimb, puteam trece la întrebarea a doua. Și m-am hotărât să împart numărul metrilor la săpători.

— Nu trebuie împărțit – se amestecă din nou Liusia. Eu am împărțit și n-a ieșit nimic.

Bineînțeles, n-am ascultat nici de data asta și m-am apucat să împart. A ieșit o harababură atât de mare, încât am început să caut rezultatul în carte.

Dar parcă era un făcut: pagina cu răspunsul la problema cu săpătorii fusese ruptă. Trebuia să-mi asum toată răspunderea. Am luat problema de la capăt.

Mi-a ieșit că șanțul a fost săpat de un săpător și jumătate! Dar, la urma urmei, ce mă privește pe mine câți săpători au săpat șanțul cu pricina? Și, în general, cine mai pune astăzi oameni la săpat? Un excavator și gata! Ai isprăvit cu toate șanțurile!

Treaba s-ar face repede și n-ar mai chinui atâția școlari. În sfârșit, bine-rău, eu îmi rezolvasem problema. Acum, puteam să trag o fugă până la băieți. Și așa fi șters-o pe dată, dacă nu s-ar fi amestecat Liuska.

— Dar versurile când le-nvățăm? mă întrebă ea.

— Care versuri?

— Cum, care? Ai uitat? Păi „E iarnă! Bucuros, săteanul...”? Mie, una, nu-mi intră deloc în cap.

— Fiindcă n-au nici un haz, de-aia – i-am răspuns. Uite, versurile pe care le-au făcut băieții noștri le-nveți cât ai zice pește... Pentru că au un chirez.

Liusia nu cunoștea versurile băieților. I le-am recitat eu:

Teme, lecții și iar teme,
Nene, nene, ce mai lene!

Plictiseală
E la școală!

Dar cu mingea pe maidan
Alergăm și zece ani...

Liusiei i-a plăcut atât de mult poezia, încât a învățat-o numaidecât. Pe urmă, împreună, am terminat repede cu „săteanul”. Și tocmai când eram gata să ies și eu binișor pe fereastră, Liusia și-a amintit că mai avem o temă: trebuia să intercalăm niște litere la câteva cuvinte. De necaz, mă apucase durerea de dinți. Cui i-o fi plăcând să facă o muncă fără nici un folos?

Și parcă dinadins lipsesc literele cele mai grele. După mine, ăsta nu-i un lucru cinstit. Dar ce să-i faci?! N-aveam încotro, trebuia să intercalez literele buclucașe:

„Pr... tenă cu tâmple sure”... etc...

Liusia căuta să mă încredințeze că Pușkin scriesese aceste versuri pentru dădaca lui. Cică așa îi spusese ei bunică-sa. Oare Karandașkina mă credea atât de nătăfleş? Unde s-a mai pomenit ca oamenii mari să aibă dădace? Era o glumă a bunicii și atâta tot.

Ei, dar ce facem cu această „Pr... tenă?” Ne hotărâsem și eram gata-gata să intercalăm litera „e”, când în odaie dădură buzna, așa, hodoronc-tronc, Katia și Jencik. Habar n-aveam ce rost are vizita asta a lor. Eu, în nici un caz, nu-i chemasem. Atâta mi-ar mai fi lipsit, să dea năvală Katia în bucătărie și să-i raporteze mamei câți de doi încasasem în ziua aceea. La mine și la Liusia, tocilarii ăștia se cam uitau de sus, pentru că învățau mai bine.

Katia are ochii bulbucați, rotunzi și cozi groase. Se mândrea grozav cu cozile, de parca i le-ar fi dat

de la școală drept premiu pentru învățatură și bună purtare. Obişnuia să vorbească rar, cu glas cântător, făcea totul cu rost și nu se grăbea niciodată. Cât despre Jencik, ce să vă spun? De felul său era tăcut și repeta doar cuvintele rostite de Katia. Numele de

Jencik i-l dăduse bunică-sa, și așa îi spuneam și noi. Numai Katia îi zicea Evgheni²: îi plăcea ca toate să fie la locul lor. Katia ne salută, se uită la Liusia și-i zise:

— Iar și s-a despletit o codiță. Asta se cheamă neglijență. Piaptănă-te!

Liusia se strâmbă a lehamite. Nu-i plăcea să se pieptene. Și, mai ales, să i se facă observații. Katia oftă. Oftă și Jencik. Katia clătină din cap. Jencik făcu la fel.

— Bine că sunteți amândoi aici – începu Katia. O să-ncercăm să v-ajutăm...

— Ajutați-ne mai repede – prinse a turui Liusia – că n-avem timp de pierdut! Nu ne-am pregătit încă toate lecțiile.

— Ce rezultat ați obținut la problemă? întrebă Katia, întocmai ca Zoia Filippovna.

— Un săpător și jumătate – i-am răspuns eu, cât mai grosolan.

— Greșit – rosti Katia pe un ton calm.

— Iaca na, las' să fie greșit! Pe tine ce te privește? i-am retezat-o eu. Și m-am strâmbat la ea urât de tot.

Katia scoase un oftat și clătină din cap. Bineînțeles, Jencik făcu la fel.

— Ce i-or fi trebuind ei mai mulți săpători? i-o trânti Liusia. Katia își potrivii cozile și spuse rar:

— Să mergem, Evgheni! Îi vezi, mai sunt și obraznici, pe deasupra!

Atunci, Jencik se înfurie, se făcu roșu la față și ne dojeni, de astă dată din proprie inițiativă. Am

² În limba rusă, diminutivul lui Evgheni e Jenen (Jencik).

rămas uimiți. Pesemne observase că Liuska și cu mine îi cam luasem peste picior. Katia mai zise că vor pleca imediat și că tot nouă o să ne pară rău, fiindcă o să rămânem codași.

— Și acum, la revedere, leneșilor! încheie Katia, mieroasă.

— La revedere, leneșilor! chițăi și Jencik.

— Drum bun și cale bătută! le-am strigat eu.

— La revedere, premianților! adăugă și Liusia, cu glas cântător.

E limpede, nu prea fusesem politicoș. Doar veniseră la mine în vizită. Chiar dacă nu-i chemasem eu, totuși...

Politicoș, nepoliticoș, îi dădusem pe ușă afară. Liuska plecă și ea nu după multă vreme.

Am rămas singur. Uimitor cât de greu îmi venea să m-apuc iar de lecții! Desigur, dacă aș fi avut o voință mai dârză, aș fi făcut pe dracu-n patru și tot m-aș fi apucat de lecții. Uite, Katia are o voință de fier. Trebuie să mă împac negreșit cu ea și s-o

